

VN/27681/2025

Utvärdering av lagen om tillsynen över social- och hälsovården

Lagen om tillsynen över social- och hälsovården (741/2023, tillsynslagen) trädde i kraft den 1 januari 2024. I lagen föreskrivs om tillsynen över anordnare av social- och hälsovårdstjänster, om privata och offentliga tjänsteproducenters verksamhetsförutsättningar och om registrering, egenkontroll och myndighetstillsyn. Syftet med lagen var att harmonisera lagstiftningen och att stärka tjänsternas kvalitet och klient- och patientsäkerheten.

Handläggningen av registreringsansökningar vid tillsynsmyndigheterna överbelastades under år 2024. Trots utvecklandet av registren och registreringsförfarandet och det förbättrade läget inom handläggningen av ansökningar ansåg man hösten 2024 att lagen behövde ändras för att kunna trygga tillgången till personal och tjänster när registreringen av tjänsteproducenter är överbelastad. När lagen ändrades fick sådana privata näringsidkare och andra tjänsteproducenter inom social- och hälsovården där endast en person arbetar i klient- och patientarbetet möjlighet att efter den 1 februari 2025 inleda sin verksamhet eller genomföra en väsentlig förändring i sin registrerade verksamhet även om registreringsbeslutet enligt tillsynslagen ännu inte har fattats. Samtidigt förlängde man också övergångsperioden för de offentliga tjänsteproducenternas registreringsskyldighet med två år.

När riksdagen godkände ändringen av tillsynslagen förutsatte den att statsrådet fortsätter vidta åtgärder för att göra registrerandet av social- och hälsovårdens tjänsteproducenter smidigare, säkerställa att handläggningstiderna är rimliga och att tillsynsmyndigheterna har tillräckliga resurser samt fortsätter följa upp och utvärdera hur tillsynslagen fungerar med tanke på tjänsteproducenterna och tjänsterna. Dessutom förutsatte riksdagen att statsrådet vid behov vidtar åtgärder för att utveckla lagstiftningen. Justitiekanslern i statsrådet har i sitt avgörande OKV/2075/70/2024 begärt att social- och hälsovårdsministeriet ska meddela vilka åtgärder som vidtagits för att göra registreringsförfarandet smidigare och säkerställa att handläggningstiderna är rimliga och att tillsynsmyndigheterna har tillräckliga resurser samt hur ministeriet har följt upp och utvärderat hur tillsynslagen fungerar med tanke på tjänsteproducenterna och de som använder tjänsterna.

Social- och hälsovårdsministeriet har inlett en utvärdering av tillsynslagen. Vid utvärderingen beaktas de utvecklingsbehov som intressegrupperna tidigare har lyft fram. För utvärderingen ordnas också ett särskilt hörande av intressegrupperna. Utifrån utvärderingen ska man bedöma behovet av eventuella permanenta ändringar i tillsynslagen och behovet av reglering på lägre nivå med stöd av de gällande bemyndigandena att utfärda förordningar. Avsikten är att förslagen om de mest brådskande lagändringarna ska presenteras före regeringsperiodens slut.

Social- och hälsovårdstjänsterna och tillsynen över dem hör i regel till landskapets lagstiftningsbehörighet. När tillsynslagen bereddes tänkte man inte att den ska tillämpas på landskapet Åland, eftersom det är fråga om bestämmelser som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet. I landskapet anses den dock vara tillämplig inom tillsynen över social- och hälsovården till den del lagen handlar om frågor som omfattas av rikets lagstiftningsbehörighet.

Social- och hälsovårdsministeriet förbehåller Ålands landskapsregering och Statens ämbetsverk på Åland möjligheten att lämna in sina synpunkter för utvärderingen av lagen.

VN/27681/2025

Vänligen skicka eventuella synpunkter till social- och hälsovårdsministeriets registratorskontor till adressen kirjaamo.stm@gov.fi före fredagen den 28 november 2025, och en kopia till regeringsråd Maija Iles till adressen maija.iles@gov.fi. I de yttranden som lämnas in till registratorskontoret ber vi er ange ärendenumret VN/27681/2025.

Jaska Siikavirta, direktör

Maija Iles, regeringsråd

SÄNDLISTA:

Ålands landskapsregering
Statens ämbetsverk på Åland

VN/27681/2025-STM-19

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: